

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ

_____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО

для студентів
Спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
Освітнього рівня: перший (бакалаврський)
Освітньої програми
025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано)

Київ – 2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02186554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 24.96/22
Лещенко
(підпис) (прізвище, ініціал)

« » 2022 р.

Розробник:

Економова Ольга Серафимівна, старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: **Полянський В.А.**, **Свириденко Н.С.** професор кафедри інструментально-виконавської майстерності Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка, **Романенко А.Р.**, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка, **Економова О.С.** **Гаркуша Л.І.** старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка, **Гумінюк С.П.** доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

Протокол від 07 вересня 2022 року №7

Завідувач кафедри _____ Катерина ЗАВАЛКО
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми
(керівником проектної групи)

025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано)

(назва освітньої програми)

_____.____.2022 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) _____ Наталія СВИРИДЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____.____.2022 р.

Заступник декана _____ Інна ТКАЧЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Вид дисципліни	<i>Обов'язкова</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>26/780 23-690</i>	
Курс	<i>1</i>	
Семестр	<i>1</i>	<i>2</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>4</i>	
Обсяг кредитів	<i>4</i>	<i>4</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>120 годин</i>	<i>120 годин</i>
Аудиторні	<i>80 годин</i>	<i>80 годин</i>
Модульний контроль	<i>8 годин</i>	<i>8 годин</i>
Семестровий контроль	<i>-</i>	<i>30 години</i>
Самостійна робота	<i>32 години</i>	<i>2 години</i>
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>	<i>екзамен</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Спеціальний інструмент» входить до курсу спеціальних дисциплін. Зміст курсу «Спеціальний музичний інструмент. Фортепіано» містить такі розділи: 1) теоретичний (реалізується у ході індивідуальних занять із кожним студентом залежно від його здібностей та попередньої музичної підготовки); 2) практичний (здійснюється в ході індивідуальних аудиторних занять у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання); 3) самостійна робота студентів (реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у позааудиторних домашніх заняттях).

Мета курсу полягає у формуванні індивідуальних інструментально-виконавських навичок і художньо-естетичного світогляду майбутніх висококваліфікованих виконавців на основі залучення до світової та вітчизняної скарбниці музичної культури.

Завдання навчального курсу:

1. Оволодіння студентами сольним репертуаром, до якого входять музичні твори різних епох, жанрів та стилів;

2. Розвиток механізмів музичної пам'яті, творчого мислення. Активізація слухових процесів, емоційної вольової сфери;
3. Розвиток артистизму, свободи самовираження, виконавської волі, концентрації уваги;
4. Оволодіння студентами усіма видами техніки виконавської майстерності, різноманітністю штрихової палітри;
5. Стимулювання у студентів творчої ініціативи в процесі освоєння творів і концертного виконавства;

Методи роботи курсу «Спеціальний інструмент» обираються відповідно до учбової теми і залежать від музичних здібностей кожного студента.

Форми роботи – індивідуальні практичні заняття, що спрямовані на розвиток виконавських здібностей студента.

Засоби навчання – аудіо, відеоматеріали, навчальні посібники та методична фортепіанна література, нотна література.

Формою контролю знань та вмінь студентів є модульні прослуховування, залік (1 семестр) та екзамен (2 семестр).

У результаті вивчення дисципліни «Спеціальний інструмент. Фортепіано» у студентів мають бути сформовані такі фахові та загальні компетентності:

Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, виконавства, спрямованих на розвиток здатності особистості до художньо-творчої самореалізації й культурного самовираження в сфері музичного мистецтва.
Загальна компетентність	ЗК1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 4	Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

	ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ЗК12	Здатність працювати автономно
	ЗК 16	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового життя.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
	СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності
	СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
	СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
	СК 5	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
	СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

	СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
	СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
	СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
	СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
	СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
	СК 13	Здатність використовувати й спектр міждисциплінарних зв'язків.
	СК 14	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
	СК 17	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської педагогічної діяльності.
	СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання	
РН 1	Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.
РН 3	Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.
РН 4	Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
РН 5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
РН 8	Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН 12	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
РН 13	Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

PH 14	Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті.
PH 15	Здатність використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській та педагогічній діяльності.
PH 16	Здатність до аналізування музичних творів, їх жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції в процесі виконавської та педагогічної діяльності; здійснювати порівняльний аналіз виконавських інтерпретацій.
PH 17	Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.
PH 18	Володіння техніками, прийомами та методиками у виконавській (академічній, джазовій, естрадній тощо) діяльності, знання музично-виконавських стилів та відповідного навчально-концертного репертуару.
PH 19	Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері інструментального виконавства та музичної педагогіки. здатність демонструвати емоційний інтелект, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань
PH 20	Прагнення до особистісно-професійного зростання та успіху; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; здатність до самоосвіти, самоорганізації, рефлексії, самовдосконалення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- вільно володіти музичним інструментом, уміти використовувати його у концертно-виконавській діяльності; мати навички читання нот з аркуша, транспонування, добору музики на слух; володіти методами навчання гри на музичних інструментах; бути здатним організувати інструментальне музикування школярів мистецьких навчальних закладах;
- мати ціннісно орієнтовану позицію; загальнокультурну ерудицію, світогляд; розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії; бути здатним до збереження національних духовних традицій;
- уміти самостійного вишукувати та обробляти інформацію з різних джерел для розгляду конкретних питань; мати здатність до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо- та відеоматеріал, для професійної діяльності;
- бути готовим до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямовувати свої вміння на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнути до особистісно-професійного лідерства та успіху.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

І курс								
№ тем	Назви теоретичних/практичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Семестрових контроль	Індивідуальні	Модульні контроль	Самостійна робота
І СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1: Основні компоненти базової фортепіанної підготовки								
1.1	Розвиток професійних музичних умінь	28	20			20		8
1.2	Розвиток аналітичних умінь	28	20			20		8
	МКП	4					4	
Разом		60	40			40	4	16
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2: Опрацювання технічних труднощів у художньому творі								
2.1	Педагогічно-виконавське спрямування професійного репертуару	28	20			20		8
2.2	Формування основ технічної майстерності	28	20			20		8
	МКП	4					4	
Разом		60	40			40	4	16
Усього за I семестр		120	80			80	8	32
II СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3: Формування піаністичних навичок та якості звуку								
3.1	Процес звукоутворення	20,5	20			20		0,5
3.2	Формування піаністичних навичок звуковедення	20,5	20			20		0,5
	МКП	4					4	
Разом		45	40			40	4	1
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4: Формування виконавських навичок								
4.1	Формування вмінь використовування різноманітних видів артикуляції	20,5	20			20		0,5
4.2	Вдосконалення виконавських навичок у процесі вивчення шкільного репертуару	20,5	20			20		0,5
	МКП	4			30		4	
Разом		75	40		30	40	4	1
Усього за II семестр		120	80		30	80	8	2
УСЬОГО за I курс		240	160		30	160	16	34

«СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 (I КУРС, I СЕМЕСТР)

Основні компоненти базової фортепіанної підготовки

Тема 1.1. Розвиток професійних музичних умінь. Вміння розібрати та осмислити твір, працюючи над нотним текстом і його відтворенням на фортепіано. Визначення структури та аналізу технічних та артикуляційних труднощів.

Тема 1.2. Розвиток аналітичних умінь. Мати уявлення про музичний стиль, композиторську мову, піаністичну стилістику. Ознайомлення з фактурними та образно-звуковими особливостями різних музичних стилів. Ознайомлення з критеріями аналізу та самоаналізу виконуваної музики.

Основна література: 1 – 5.

Додаткова література: 1 – 8.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 (I КУРС, I СЕМЕСТР)

Основні компоненти практичної та технічної підготовки

Тема 2.1. Виконавське спрямування музичного репертуару. З метою накопичення музично-слухового та виконавського досвіду вчити студентів вмінню свідомо сприймати музичний матеріал, аналізувати його стильові та жанрові особливості. Використання педалі з урахуванням характеру та жанру музики. Формування вміння читати ноти з листа, підбирати на слух за наданою гармонічною схемою.

Тема 2.2. Формування основ технічної майстерності. Різновиди та елементи фортепіанної техніки. Основні технічні формули. Оволодіння різними технічними навичками гри на фортепіано. Опанування технічною досконалістю музичних програм шляхом роботи над етюдом, гамами. Аналіз аплікатури та закономірність аплікатурних форм. Техніка педалізації. Взаємозв'язок технічного і художньо-музичного розвитку піаніста.

Основна література: 1 – 5.

Додаткова література: 1 – 8

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 (I КУРС, II СЕМЕСТР)

Формування піаністичних навичок та якості звуку

Тема 3.1. Процес звукоутворення. Оволодіння вміннями якісного звуковидобування, динамікою. Виховання слухових якостей студента-піаніста. Музичний слух і його різновиди. Робота над мелодію, інтонування мелодії. Особливості роботи над фортепіанною кантиленою.

Тема 3.2. Формування піаністичних навичок звуковедення. Виховання у студентів уважного ставлення до тексту, вміння підбирати необхідну аплікатуру. Здобуття необхідних навичок педалізації, яка залежить від стилю і характеру твору. Основні фортепіанні штрихи та прийоми туше.

Основна література: 1 – 5.

Додаткова література: 1 – 8.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 (I КУРС, II СЕМЕСТР)

Формування виконавських навичок

Тема 4.1. Формування вмінь використання різноманітних видів артикуляції. Оволодіння артикуляційними вміннями, фразуванням. Формування володіння різноманітними ритмічними формулами. Визначення специфіки виконання творів різних епох, стилів, жанрів.

Тема 4.2. Вдосконалення виконавських навичок в процесі вивчення програмних творів.

У процесі вивчення технічного матеріалу (етюд, гама) здобувати вміння, використовувати арсенал прийомів та різні види техніки. Підготовка до публічного виступу. Музичне сприйняття та формування слухацьких уявлень. Типи музичного сприйняття. Особливості та індивідуальні характеристики музично-виконавської діяльності.

Основна література: 1 – 5.

Додаткова література: 1 – 8.

5. Контроль навчальних досягнень

5.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	20	20	40	40	40	40	40	40
Практична робота	10	20	200	40	400	40	400	40	400
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Контрольне модульне прослуховування	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	250	-	470	-	470	-	470
Максимальна кількість балів		720				940			
Розрахунок коефіцієнта		Усього за період роботи до заліку 720 балів (що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта – 7,20) .				Усього за період роботи до екзамену 940 балів (що прирівнюється до 60 балів з урахуванням коефіцієнта – 15,6); екзамен - 40 балів.			

6.1 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

№	Зміст завдання	Академічний контроль		Бали
1.	Тема 3.1. Розбір та осмислення твору, працюючи над нотним текстом і його відтворення на фортепіано.	Визначення структури та аналізу технічних труднощів	1	5
		Аналіз артикуляційних труднощів	1	
		Стильові особливості музичного твору	1	
		Формування навичок піаністичної моторики	1	
		Взаємозв'язок технічних і художніх засобів	1	
2.	Тема 3.2. Робота над технічними труднощами програмного матеріалу	Оволодіння різними технічними навичками гри на ф-но	1	5
		Аналіз апікатури та закономірність апікатурних форм	1	
		Координація виконавських рухів музиканта-піаніста	1	
		Навички поліфонічного мислення, голосоведення	1	
		Опанування драматургією музичного образу	1	
3.	Тема 4.1. Ознайомлення з фактурними та образно-емоційними особливостями різних музичних стилів.	Відповідність апікатури відображенню художньо-інтерпретаційній моделі композитора.	1	5
		Опанування навичками концептуального мислення у творах великої форми	1	
		Реалізація виконавського задуму інтерпретації музичних творів	1	
		Розуміння форми різнохарактерних творів	1	
		Використання педалі з урахуванням характеру та жанру музики	1	
4.	Тема 4.2. Оволодіння вміннями якісного звуковидобування . Формування навичок володіння кантиленною гнучкістю та природністю інтонації.	Основні фортепіанні штрихи та прийоми туше	1	5
		Формування навичок володіння кантиленною гнучкістю та природною інтонацією.	1	
		Робота над мелодією та її інтонаційною виразністю	1	
		Динамічна палітра звучання та її зв'язок зі змістом твору	1	
		Виховання слухових якостей піаніста	1	

6.2 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

№	Модульна контрольна робота 1	Критерії оцінювання	Бали
1.	<i>Практичне виконання: мажорні та мінорні до двох знаків (технічний репертуар)</i>	Піаністична якість виконання	5
2.	<i>Прослуховування під час: роботи в класі і дотримання основних етапів вивчення пасажної та акордової техніки</i>	Повний обсяг виконання	8
3.	<i>Формування навичок піаністичної моторики</i>	Високий рівень дрібної техніки	6
4.	<i>Взаємозв'язок технічних і художньо-музичних завдань</i>	Відображення художнього образу під час виконання етюдів на різні види техніки	6
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 2	Критерії оцінювання	Бали
1.	<i>Практичне виконання творів, що передбачено індивідуальним робочим планом студента: поліфонічний твір, твори великої форми і п'єси</i>	Піаністична якість виконання	5
5.	<i>Відкрите прослуховування (залік) вільне володіння музичними творами у процесі публічного виступу</i>	Повний обсяг виконання	5
6.	<i>Володіння навичками поліфонічного мислення і його взаємодія з виконавськими вимогами</i>	Інтонаційна структура тематичного матеріалу	5
7.	<i>Опанування драматургією музичного образу і навичками концептуального мислення у творах великої форми</i>	Ритмічна організація	5
8.	<i>Реалізація виконавського задуму інтерпретації музичних творів</i>	Формотворення	5
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 3	Критерії оцінювання	Бали
1	<i>Практичне виконання п'єс кантиленного чи віртуозного характеру</i>	Звукова тембральність	8
9.	<i>Прослуховування під час роботи в класі: розкриття індивідуального розуміння художнього образу музичних творів</i>	Піаністична якість виконання	8
10	<i>Коригування виконавських виражальних засобів та звукового результату</i>	Педалізація	9
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 4	Критерії оцінювання	Бали
1	<i>Практичне виконання творів з індивідуального плану студентів: поліфонічний твір, твір великої форми, п'єса</i>	Піаністична якість виконання	6

11	<i>Відкрите прослуховування (екзамен) : опанування рівня володіння музичним інструментом, артистичне виконання музичного твору, оригінальність та зрілість інтерпретаторського мислення</i>	Повний обсяг виконання	6
12	<i>Відтворення музичного твору у відповідності до стилю художньо-виразної досконалості</i>	Стилістична достовірність виконання	7
13	<i>Коригування звукового результату</i>	Динамічний план	6
Максимальна кількість балів			25

При необхідності модульний контроль відбувається у дистанційному вигляді, студент записує програму та самостійно завантажує її на створену гугл-диску папку.

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Залік – виконання поліфонічного твору, великої форми та п'єси

Екзамен – виконання твору великої форми, поліфонічного твору та п'єси

Шкала відповідності оцінок

Рейтинг-оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками. Студент демонструє емоційний відгук на музику, сценічну свободу, виконує в характері, відчувається розуміння форми та цілісності музичних творів.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок. Студент втілює драматургію музичних творів, розуміння виразності музичної мови.
C	75-81 балів	Добре – загалом добрий рівень умінь та навичок із незначною кількістю помилок. Студент доносить зміст твору, але не вистачає якісного звуковидобування, фразування, вистроєності динамічного плану тощо.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень умінь та навичок із значною кількістю недоліків, проте достатній для подальшого навчання або професійної діяльності. Студент демонструє маловиражені технічні, артистичні можливості, невпевненість у своїх діях.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень умінь та навичок. Студент зіштовхується із технічними зривами, погано інтонує, застосовує брудну педалізацію.
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання незадовільний рівень умінь та навичок з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень умінь та навичок, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

I курс

Аудиторні (практичні) заняття – 160 год. Самостійна робота – 34 год. Модульний контроль-16 год. Семестровий контроль-30 год.

	I семестр				II семестр			
Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
Назва модуля	Основні компоненти базової фортепіанної підготовки		Основні компоненти практичної та технічної підготовки		Формування піаністичних навичок та якості звуку		Формування виконавських навичок	
К-сть балів за модуль	470 балів		470 бали		470 бали		470 бали	
Заняття	1 – 20	21 - 40	41 – 60	61 – 80	1 –20	21 –40	41 –60	61 – 80
Лекційні								
Семінари								
Практичні	20	20	20	20	20	20	20	20
Назва начального модуля (практичне заняття)	Тема 1.1. Розвиток професійних музичних умінь 200	Тема 1.2. Розвиток аналітичних умінь.(творча лабораторія). 200	Тема 2.1. Педагогічно-виконавське спрямування професійного репертуару. (творча лабораторія) 10*20=220	Тема 2.2. Формування основ технічної майстерності. 10*20=220	Тема 3.1. Процес звукоутворення. Розкриття творчої індивідуальності студента (творча лабораторія). 10*20=220	Тема 3.2. Формування піаністичних навичок звуковедення. 10*20=220	Тема 4.1. Формування вмінь використання різних домінуючих видів артикуляції.. (творча лабораторія) 10*20=220	Тема 4.2. Вдосконалення виконавських навичок процесу вивчення кантати творчої лабораторія) (творча лабораторія) 10*20=220
Сам.робота	5б.	5б.	5б.	5б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 б.		Модульна контрольна робота 25 б.		Модульна контрольна робота 25 б.		Модульна контрольна робота 25 б.	
Усього без урахування коефіцієнту – 940 балів (що прирівнюється до 100 балів) коефіцієнт – 7, 20 (залік)					Усього без урахування коефіцієнту – 940 балів (що прирівнюється до 60 балів) коефіцієнт – 15, 6 екзамен 40 б.			

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Завалко К.В. Інноваційне музичне навчання та розвиток музичних здібностей учня: навч.методич. посібник – Київ «Центр навчальної літератури -2022, с.7-10. Тираж 300 примірників.
2. Завалко К.В. Педагогічна інноватика в теорії та практиці музичної освіти.- Монографія- Черкаси: Друкарня «Черкаський ЦНП», 2013.
3. Гаркуша Л., Економова О. Формування інструментально-виконавського досвіду майбутнього вчителя музичного мистецтва: навч.-метод. посіб. для студен. ВНЗ – К.: Київський ун-т ім. Б. Грінченка. 2014. – 83 с. (30екз. в бібліотеці Інституту мистецтв).
4. Гаркуша Л., Економова О. Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до професійної діяльності. Навч.-метод. посіб. для студен. ВНЗ – К. : Київський ун-т ім..Б.Грінченка. – 2016. – 161 с. (15 екз. в бібліотеці Інституту мистецтв.
5. Курковський Г.В. Питання фортепіанного виконавства. Збірник статей.- К.:Муз.Україна, 1983.-139с.
6. Кашкадамова Н. Фортепіанно-виконавське мистецтво України. ТЗОВ «КІНПАТРІ» , Львів, 2017, 611с.
7. Падалка Г.М. Учитель, музика, діти.- К.: КГПИ, 1982.-144с.
8. Олексюк О.М. Формування духовного потенціалу студентської молоді.- К.: ІПКПКП,1996.-232с.
9. Рудницька О.П. Педагогіка загальна та мистецька: Навч.посібник.- Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005.-270с.
10. Свириденко Н.С. Стилістика виконання старовинної музики на прикладі творів Й.С. Баха. ТОВ НВП «Інтерсервіс», Київ, 2017, 246 с.
11. Шрамко О.І. Рідна школа.- 2008 №8-с.36-39.

Додаткова література

1. Гаркуша Л., Економова О. Формування професійних умінь майбутніх учителів музики на заняттях з основного музичного інструмента (фортепіано): навч.-метод. посіб. для студ. ВНЗ-К. : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 99с. (40 екз. в бібліотеці Інституту мистецтв).
2. Бадяк В. Національне виховання: актуальність та проблеми.- Вісник Львівської академії мистецтв.-Вип.9.-львів,1998.- С.10-21.
3. Гумінська О.О. Уроки музики в загальноосвітній школі: мето. Посібник.-Тернопіль: навчальна книга- Богдан,2003.-104с.
4. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч. –метод. посібник.- Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2011.

9. ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

ЕТЮДИ

1. Беренс Г. Тв. 61, 28 Вибрані фортепіанні етюд. .
2. Беркович І. етуди: №№ 1- 30.
3. Бертні А. 28 вибраних етюдів тв.29, 32.
4. Гедіке О. Тв. 32. 40 мелодійних етюдів №2, 3, 7. Тв.36.
5. Геллер С. Етюди тв.45 (за вибором).
6. Дювернуа Ж. Етюди тв. 120 №6-11,13, 15.
7. Крамер І. етуди тв.60.
8. Лемуан Г. Вибрані етюди тв.37
9. Лешгорн П. етюди (за вибором)
- 10.Майкапар С. Стаккато-прелюдія тв.31. Етюди тв.16.
- 11.Мак-Доуел Е .Вибрані етюди.
- 12.Черні К. Вибрані фортепіанні етюд. Тв. 299, 740
- 13.Шітте А. Тв. 28 етюдів №№ 1- 15. Тв. 125 25 етюдів: №№ 1- 20.

П'ЄСИ

1. Александров А. 6 п'єс для фортепіано (за вибором)
2. Бертолотто І. Мазурки.
3. Барток Б. Мікрокосмос. Зош. 1 (за вибором) .
4. Бер О. Зозуля.
5. Бабаджанян А. Прелюдія.
6. Баланчівадзе А. Ноктюрн фа дієз мінор.
7. Верестовський А. Два вальса ре мінгр, До мажор.
8. Герштейн В. 10 фортепіанних п'єс: №№3, 5, 6, 8.
9. Глієр Р. Прелюдія до мінор. Мелодія тв..19.
- 10.Грабовський Л. В сутінках.
- 11.Гріг Е. Поетичні картини № 1,3,6. Ліричні п'єси (за вибором).
Навесні тв.43.
- 12.Дебюссі К. Маленьке негрєня.
- 13.Дворжак О. Гумореска тв..101.
- 14.14.Дваріоніс Б Вальс ля мінор.
- 15.Євлахов О. 10 прелюдій (за вибором). Маленька елегія сі бемоль мінор.
- 16.Задерацький В. Порцелянові чашки.
- 17.Зірінг В.отири мініатюри.
- 18.18.Жилінський А. Фортепіанні п'єси (за вибором).
- 19.Колесса М. Скерцино Фа мажор.
- 20.20.Колодуб Ж. Прелюдія ля мінор. Український наспів. Токатина.
- 21.21.Косенко В. Токатина ре мінор.
- 22.Куперен Ф. Ароматна вода.
- 23.Купрєвіч В. Елегійна серенада тв..156.
- 24.Лізогуб О. Мазурка.
- 25.Лукомський Л. Токата.
- 26.Мігіо Д. Мазурка.

27. Менедельсон Ф. Пісні без слів (за вибором).
28. Нільсен К. Арабеска Ре мажор
29. Орик Ж. Романс Сі-бемоль мажор.
30. Орфеев С. Українська народна пісня.
31. Пархаладзе М. Колискова. Танок.
32. Раков М. Казка. Арабеска. Тарантела. Легенда.
33. Рамо Ж. Тамбурін.
34. Ребіков В. Вальс .
35. Ревуцький Л. Пісня.
36. Сігмейстер Е. Балада ре мінор.
37. Сасько Г. Перший пролісок. Метелики над квітами.
38. Сільвестров В. Прелюдія Ля мажор.
39. Скорульський Прялка тв. 30.
40. Сокальський П. Вальс-каприз.
41. Спендіаров Колискова.
42. Степаненко М. Веселка. Прелюдії (за вибором).
43. Степовий А. Елегія. Тв. 5. Прелюдія тв. 12. Маленька поема.
44. Фільд Л. Ноктюрн Сі бемоль мажор, ре мінор.
45. Франк С. Повільний танець фа мінор.

ПОЛІФОНІЧНІ ТВОРИ

1. Бах Й.С. Французькі сюїти до мінор, сі мінор, Мі мажор..Трьохголосні інтенції: Ре мажор, ре мінор, Фа мажор, фа мінор, соль мінор. ДТК I, II том Прелюдії та фуги за вибором.
2. Беркович І. Канон.
3. Барток Хроматична інвенція.
4. Борисевич А. Інвенція та фугета.
5. Гендель Г. Арія ре мінор, Менует мі мінор. Чакона Ля мажор. Алеманда ля мінор.
6. Губерман Е. Фугета Соль мажор.
7. Гозенпуд В. Інвенція соль мінор.
8. Грабовський О. Інвенції.
9. Гуммель І. П'єси: Фа мажор, До мажор, ре мінор.
10. Ейслер Г. Чакона До мажор тв. 32
11. Еліас Х. Маленька сюїта До мажор
12. Костін О. Фуга До мажор.
13. Кравченко Б. 12 фуг.
14. Лисенко М. Ой, під горою, під перевозом. За річкою-бережком.
15. Маттезон І. Дві інвенції. Алеманда ре мінор.
16. Майкапар С. Прелюдія та фугета мі мінор.
17. Маллер Г. 2 інвенції мі мінор.
18. Мартіні Арія до мінор.
19. Моцарт В. Менует, Буре.
20. Павлюченко С. Фугета.
21. Пахульський Г. Фуга Ре мажор.

- 22.Полторацький В. Весела інвенція тв.26. Канон-менуєт.
- 23.Слонов А. Прелюдія та fuga ля мінор.
- 24.Скорульський М. Fуга ля мінор.
- 25.Самонов А. Прелюдія та fuga до мінор.
- 26.Франк С. Канон Мі мажор
- 27.Фрід Г. Інвенції.
- 28.Фрескобальді Д. Куранта і чакона ре мінор.
- 29.Чюрльоніс М. Фугета сі мінор.
- 30.Щуровський Ю. Інвенція Ля мажор.
- 31.Юцевич Е. Інвенція Фа мажор, fuga мі мінор.

ТВОРИ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ

1. Альперін Л. Варіації на українську тему.
2. Бах Ф. Соната до мінор. Престо фа мінор, ля мінор 3.
3. Баток Б. Вільні варіації ля мінор..
4. БетховенЛ Сонатина Соль мажор.Соната фа мінор, до мінор, Фа мажор, Соль мажор. 9 варіацій Ля мажор.
5. Вебер Анданте з варіаціями тв..3.
6. Гедіке О. Тв.36.Сонатина До мажор.
7. Гайдн й. Концерт Ре мажор. Сонати: мі мінор, Сі мажор, до мінор, Ре мажор, Сі мажор, Ля мажор.
8. Гендель Г. Соната-фантазія До мажор. Варіації Мі мажор, Соль мажор.
9. Дюссек Я. Сонатина мі бемоль мажор ТВ. 20.
- 10.Зірінг В. Варіації тв.40.
- 11.Крейн Ю. Сонатина.
- 12.Компанієць З.Сонатина ре мінор, Соль мажор.
- 13.Клементі М. Соната Ре мажор, Сонатина до мінор, Ре мажор. Соната Мі бемоль мажор.
- 14.Кулау Ф. Сонатина ФА мажор.
- 15.Лізогуб О. Українська псня з варіаціями.
- 16.Лукомський Л. Варіації фа мінор.
- 17.Мегюль Е. Соната Ля мажор.
- 18.Моцарт В. Алєгро Сі-бемоль мажор. Легка сонатина До Мажор.6 варіацій Фа мажор. Сонати: До, Соль, Фа мажор.
- 19.Парадізі П. Соната фа мінор.
- 20.Пешетті Д. Сонатина До мажор.
- 21.Раков М. Варіації. Лірична соната ля мінор.
- 22.Родрігес Ф.Рондо Сі бемоль мажор.
- 23.Салютринська Т. Сонатина.
- 24.Сібеліус Я. Сонатина Мі мажор.
- 25.Сільванський М. Соната Ре мажор.
- 26.Скарлатті Д. 60 сонат за вибором.
- 27.Сорокін К. Сонатина-казка тв..60.
- 28.Чимарозо Д. Соната ля мінор

29. Штейбельт Д. Сонатина До мажор.
30. Шуман Р. Соната для юнацтва Соль мажор
31. Щуровський Ю. Пасторальні варіації соль мінор, Ре мажор.